

PRAWA OBYWATELI UNII EUROPEJSKIEJ W SZKOCJI

Obywatele UE i prawa wyborcze

Ta ulotka informacyjna zawiera streszczenie Twojego prawa do głosowania jako **obywatela Unii Europejskiej** w Szkocji. W tej ulotce 'obywatele Unii Europejskiej' to obywatele państw członkowskich, jak i obywatele państw EOG (Norwegia, Islandia i Liechtenstein), oraz obywatele Szwajcarii.

W tej ulotce znajdziesz także informacje na temat **członków rodziny** którzy nie są obywatelami UE, i których prawo do mieszkania w UK jest prawem pochodnym, wynikającym z ich relacji z obywatelem UE.¹

Po wyjściu Zjednoczonego Królestwa (UK) z Unii Europejskiej (**Brexit**) prawa obywateli UE w Szkocji uległy ważnym zmianom.

Obywatele UE oraz członkowie ich rodzin, którzy mieszkali w UK 31 grudnia 2020 r. i chcieli zostać w Szkocji musieli złożyć wniosek do Systemu Osiedleńczego dla obywateli UE (EU Settlement Scheme - EUSS) o przyznanie **Statusu Osoby Osiedlonej - Settled Status** (czyli pozwolenie na pobyt na czas nieokreślony) lub **Tymczasowego Statusu Osoby Osiedlonej - Pre-Settled Status** (czyli pozwolenie na pobyt na okres 5 lat) do 30 czerwca 2021 r. Obywatele Irlandii oraz osoby posiadające pozwolenie na pobyt na czas nieokreślony nie musieli składać wniosku. Obywatele UE i członkowie ich rodzin, którzy nie złożyli wniosku do EUSS do 30 czerwca 2021, od 1 lipca 2021 nie mają prawa pobytu w Szkocji. W takiej sytuacji, chcąc pozostać w Szkocji należy natychmiast uzyskać poradę prawną.

Obywatele UE którzy, przyjadą do UK po raz pierwszy od 1 stycznia 2021 nie mogą ubiegać się o Status Osoby Osiedlonej lub Tymczasowy Status. Przyjeżdżają jako osoby odbywające **krótkoterminowe wizyty (short term visitors)**. Jeżeli mają zamiar zostać dłużej niż na okres 6 miesięcy, muszą wystąpić o **wizę**

długoterminową (long term visa holders) (np. na studia, do pracy, lub aby dołączyć do członka rodziny).

Członkowie rodzin obywateli UE, pochodzący spoza UE mogą przybyć do UK po 1 stycznia 2021 tylko jeżeli już posiadają na to pozwolenie, takie jak: pozwolenie na pobyt dla rodziny z Systemu Osiedleńczego dla obywateli UE (EUSS family permit), pozwolenie na pobyt dla rodziny obywateli EOG wydane w UK (UK issued EEA family permit) lub biometryczną kartę pobytu wydaną w UK.

Czy mam prawo do głosowania w Szkocji?

Obywatele UE posiadający Status Osoby osiedlonej lub Tymczasowy Status lub inne prawo do pobytu

Masz prawo do głosowania w wyborach rad miejskich i wyborach do Parlamentu Szkockiego, jeżeli:

- ▶ Jesteś obywatelem UE lub członkiem rodziny obywatela UE, który otrzymał prawo do pobytu (takie jak Status Osoby Osiedlonej, Tymczasowy Status, prawo do pobytu na czas nieokreślony lub długoterminową wizę)
- ▶ Masz ukończone 16 lat i
- ▶ Jesteś rezydentem Szkocji

W wyborach **do Parlamentu UK możesz głosować tylko, jeżeli:**

- ▶ Jesteś także obywatelem UK, Republiki Irlandii lub obywatelem kraju należącego do Wspólnoty Narodów (Commonwealth) (jak np. Cypr lub Malta) który otrzymał prawo do pobytu, i

1. 'Członkiem rodziny' może być: małżonek lub partner, dzieci, wnuki oraz prawnuki w wieku poniżej 21 lat, dzieci pozostające na utrzymaniu, które ukończyły 21 lat, rodzice pozostający na utrzymaniu, dziadkowie oraz pradiadkowie, jak i niektórzy partnerzy, którzy nie zawarli związku małżeńskiego oraz inni krewni pozostający na utrzymaniu (w przypadku gdy Home Office [Ministerstwo Spraw Wewnętrznych] wydało zaświadczenie o rejestracji 'dalszego członka rodziny').

Obywatele UE i prawa wyborcze

- ▶ Masz ukończone 18 lat i
- ▶ Jesteś zarejestrowany do głosowania w UK

W jaki sposób mogę zarejestrować się na listę wyborczą?

Możesz zarejestrować się na listę wyborczą w wieku 14 lat (do wyborów Szkockich) i 16 lat (do wyborów Parlamentu UK).

Możesz zarejestrować się na stronie <https://www.gov.uk/register-to-vote>. Zostaniesz poproszony o numer ubezpieczenia społecznego (national insurance number) (jeżeli go posiadasz), o potwierdzenie obywatelstwa oraz obecnego adresu zamieszkania w Szkocji. Twój wniosek zostanie przesłany do lokalnego Urzędnika ds. rejestracji wyborczych (Electoral Registration Officer) który potwierdzi Twoją rejestrację i skontaktuje się z Tobą w razie jakichkolwiek dodatkowych pytań.

Czy mam prawo startować w wyborach w Szkocji?

Wybory rad miejskich

Możesz startować w wyborach rad miejskich w Szkocji, jeżeli masz ukończone 18 lat i posiadasz:

- ▶ Status Osoby Osiedlonej
- ▶ Tymczasowy Status
- ▶ Prawo do pobytu na czas nieokreślony

Oraz spełniasz jedno z następujących kryterium:

- ▶ Jesteś na liście wyborczej rejonu władz lokalnych w którym chcesz startować do wyborów,
- ▶ Jesteś właścicielem, najemcą, mieszkańcem lub pracownikiem w rejonie władz lokalnych w którym chcesz startować do wyborów
- ▶ Mieszkasz w rejonie władz lokalnych w którym chcesz startować do wyborów

Wybory do Parlamentu Szkockiego

Możesz startować w wyborach do Parlamentu Szkockiego, jeżeli masz ukończone 18 lat i posiadasz:

- ▶ Status Osoby Osiedlonej
- ▶ Tymczasowy Status
- ▶ Prawo do pobytu na czas nieokreślony

Członkowie rodzin obywateli UE, którzy są także obywatelami Wspólnoty Narodów mogą również mieć prawo do startowania w wyborach rad miejskich i w wyborach do Parlamentu Szkockiego.

UK Parliament Elections

Obywatele UE i członkowie ich rodzin mogą startować w wyborach do Parlamentu UK, tylko jeżeli:

- ▶ Są także obywatelami UK, Republiki Irlandii lub obywatelami kraju należącego do Wspólnoty Narodów (jak np. Cypr lub Malta) którzy posiadają prawo do pobytu lub Status Osoby Osiedlonej
- ▶ Mają ukończone 18 lat i
- ▶ Mieszkają w UK

Obywatele UE i prawa wyborcze

Gdzie mogę uzyskać więcej pomocy lub porad?

Więcej informacji na temat egzekwowania prawa do głosowania w Szkocji:

- ▶ Przeczytaj wskazówki **Rządu Szkocji** na MyGov Scot:
<https://www.mygov.scot/register-to-vote-scotland/>
- ▶ Skontaktuj się z **Komisją Wyborczą w Szkocji** drogą telefoniczną 0333 103 1928, lub internetową:
<https://www.electoralcommission.org.uk/>
infoscotland@electoralcommission.org.uk

Więcej informacji na temat startowania w wyborach w Szkocji:

- ▶ Wskazówki **Komisji Wyborczej** dla kandydatów:
<https://www.electoralcommission.org.uk/i-am-a/candidate-or-agent>

Ostatnia aktualizacja 1 lipca 2021